

6.

ARBEJDSKOMMISSIONEN.

Udbyttedeling.

Canada.

Forholdene er her noget lignende som i de forenede Stater. Der findes i en Del Tilfælde rent frivillig Udbyttedeling, og Staten har ikke blandet sig i Forholdet, bortset fra de nedenfor nævnte Lovbestemmelser om Udbyttedeling i Forbindelse med almindelige Regler om Arbejdskontrakter m. m. Ligesom i Staterne spiller Udstedelse af Arbejdsaktier en større Rolle end den egentlige Udbyttedeling.

I en Indberetning af 2. November 1925 fra Generalkonsulatet i Montreal udtales bl. a.:

I enkelte Virksomheder anvender man det gamle Bonussystem, saaledes at der i gode Aar betales Arbejderne en Ekstrapræmie — en Gave altsaa efter Ledelsens Skøn, som det maaske ofte er ubehageligere at modtage end at give. Et rendyrket Eksempel paa Andel i Udbyttet afgiver f. Eks. *Oneida Community Ltd.* i Niagara Falls. Ordningen, som i sin nuværende Form indførtes for fire Aar siden, gaar ud paa, at det Restoverskud, som fremkommer, efter at de nødvendige Afskrivninger og Henlæggelser til Skat har fundet Sted, og efterat Aktionærerne har erholdt 7 pCt. i Udbytte, fordeles paa den Maade, at Aktionærer og Arbejdere faar Halvdelen hver. De 50 pCt., som de sidstnævnte har Krav paa, fordeles i Forhold til Tjenestetidens Længde og til den i Aarets Løb oppebaarne Aflønning. Der foreligger her ingen Oplysninger om, hvorledes der forholdes med Hensyn til Tantiemen. Muligvis fradrages denne forlods samtidigt med de foreskrevne Henlæggelser, eller ogsaa er maaske Ledelsens Gager paa Forhaand fikseret saa højt, at der har kunnet ses bort fra Ydelsen af Tantieme; i hvert Tilfælde faar, som det ses, Ledelsen ingen Andel i det Restoverskud, som kommer til Fordeling. Hvor stor en virkelig Fordel for Arbejderne de trufne Bestemmelser indeholder, har man ikke faaet oplyst, men en helt imaginær Gevinst kan det dog næppe være, idet Driftsdirektøren udtaler, at Resultatet har været det, »at enhver Arbejder har faaet den Følelse at have et Medansvar for hele Selskabets økonomiske Fremtid, og dette igen har medført et flittigere, dygtigere og mere loyal Arbejde fra hans Side«.

I de allerfleste Tilfælde er der ellers ikke Tale om Udbyttedeling i egentlig Forstand, i den Form at Arbejdernes Indtægt varierer i Forhold til Virksomhedens Udbytte. Ganske vist faar de i mange Selskaber en Adgang til at erhverve Aktier i Foretagendet til nedsat Pris, men ofte drejer det sig her om Præferenceaktier til en fast Rente. Det er selvfølgelig ikke Hensigten at gøre Arbejderne til Spekulanter i Selskabets Aktier, hvadenten der stilles Præferenceaktier eller almindelige Aktier til deres Disposition. Formaalet er